

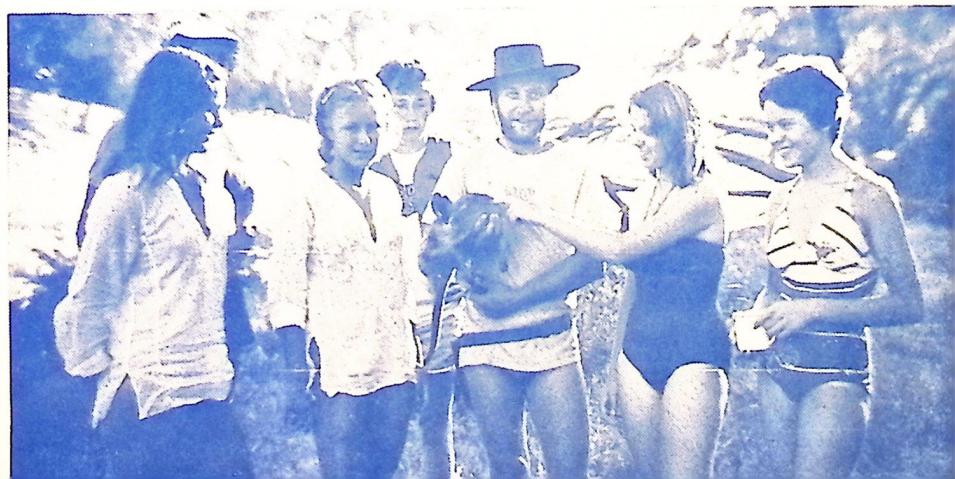
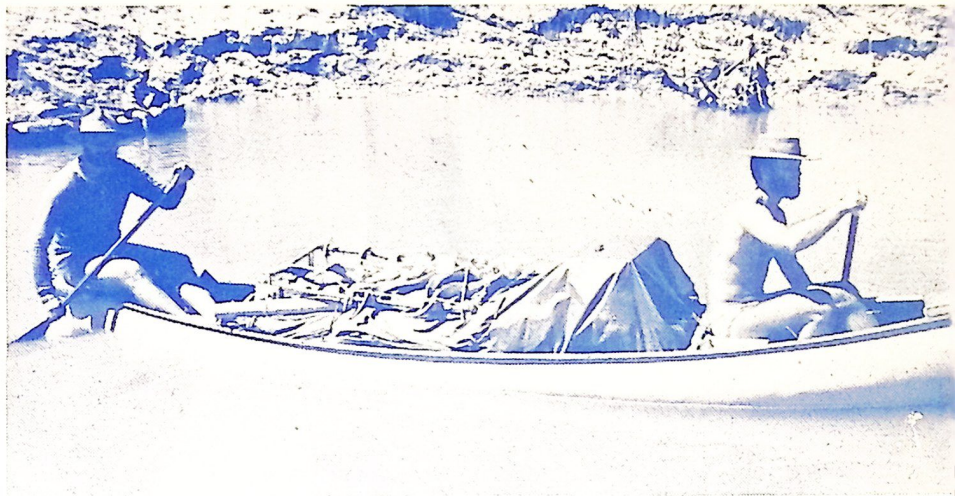
MAGYAR CSERKÉSZ

HUNGARIAN SCOUT MAGAZINE

XXIX. (53.) ÉVFOLYAM

VOL. 29. (53.), No. 1—4.

1978. 1—4. SZÁM.

A Szerkesztő üzenete

A mai számmal kezdődőleg Ausztráliában készül és kerül kiadásra a MAGYAR CSERKESZ évente két összevont számmal.

Ezentúl az általános cserkész híreknek, csapat tudósításoknak felül külön rovatot nyitunk a kiscserkészeknek, cserkészeknek, rovereeknek s regósoknak, valamint az őrsvezetőknek.

Az újságunk csak akkor lesz érdekes, ha minden Kerület és csapat állandóan ellát majd hírszámmal. A Kerület- és csapatparancsnokok szíves közreműködését kérem.

Az MCs kiadásáért Kardos Béla cst., az IB tagja felelős. Ezúton köszönöm meg Béla bá-nak szíves támogatását s elsősorban azt, hogy vállalta nyomdájában az MCs kiadását.

„Jó munkát!”

lippi Rauch Károly csst.

Nemzetközi cserkész hírek a világ minden tájáról

INDIÁBAN a leány és fiúcserekszek segédkeztet nyújtottak az ottani malária elleni védekezésben. Cserkészkedésük 50. évfordulóján minden csapat segédkezett a lakosság immunizálásánál. Portyá keretében érkeztek a városokon kívüleső helyekre, és beoltották a lakosságot. Ez nem mindennapi „cserkész jótett” volt! részükről.

SINGAPORE-BAN megalakult egy kiscserkész-csapat a süketek, egy kiscserkész-csapat pedig a nyomorék fiatalok számára.

NEPÁLBAN egy cserkészcsapat faültetési programot indított. 2000 facsemetét ültettek el. 7000-et akarnak növesztetni a közeljövőben.

AUSZTRÁLIÁBAN, Melbourne-ben lesz az első Jamborella 1979. januárjában, ahol fiú és leánycserkész együtt táboroznak 19 napig a Gilwell Parkban. A Jamborella után, ugyanott tartják az ausztráliai magyar cserkészcsapatok IV. Ausztráliai Magyar Jamboree-jukat, amelyen az USA-ból Bodnár Gábor csst., ügyv. elnök, Európából v. Kölle György csst., Ker. pk., valamint Msgr. v. Varga Gábor csst., Ker. társelnök is résztvesz.

OLVASÓINKHOZ!

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a Magyar Cserkész ezt megelőző száma — nyomdai hiba folytán — rossz évszámot kapott.

A helyes számozás: XXVIII. (52.) EVFOLYAM, 1977. 5-8. SZÁM.

Kérjük tehát, hogy mindenki javítsa át saját példányán a hibás 1978-at a helyes 1977-re. Köszönjük!

Isten, Haza, Embertárs a pennsylvaniai Bloomsburgben

Idei nyári nagytáborunkat Pennsylvániában tartottuk, Bloomsburg városkától mintegy 9 mérföldre, egy rendkívüli amerikai barátunk csodás szép farmján.

Táborunk első hétvégére P. Pocsai Vendel ferences atya jött ki hozzánk tábori misét mondani az erdő közepén, a szombat esti alkonyatban, vadvirágok és madárcsiripelés közepette. Valóban, méltó kezdet volt ez táborunknak és Vendel atya szavai az egymás iránti szeretetre, a tábori élet nehézségeinek elviselésére intettek s mintegy megadták a hangulatot, a „leitmotiv”-et az egész hétre...

A tábor görögülékeny, esőben, napsütésben, jó hangulatban folyt le és észre sem vettük, hogy letelt a hét — vasárnap délelben indulunk haza! Ugy határoztunk azonban, hogy még szombaton este templomba megyünk: úgy éreztük, hogy csak így teljes az élmény és valóban sokmindenért volt okunk hálát adni a jó Istennek. — Így hát vacsora után, szombaton este indult a cserkészbusz: irány Bloomsburg, St. Columba templom, 7 órai mise! — Pár perces késéssel értünk be, a mise már megkezdődött. A templom modern, amfiteáter szerű építmény, színes üvegekben szűrődik be a nyári fény és 30 cserkészlány poros bakancsa süpped a templom bordó szőnyegébe... Nem kell mondanom, hogy feltűnést keltettünk és a mise és prédikáció alatt a pap többször felénk tekintett, szinte nekünk beszélt. A szertartás után a szokásos hírdetések következtek, majd hozzánk fordulva a pap kérte, hogy a leányok vezetője jöjjön fel a pulpitushoz és mutassa be a csoportot mindenkinek... Részletes zavarban voltam, ilyen még nem történt meg velem... de pár szóban elmondtam, kik vagyunk és megvagyunk itt. S alig, hogy befejeztem mondanivalómat, az egész templom amerikai közönsége tapsvihart keltett bennünket! Rendkívül értékelték, hogy ezek az amerikai születésű fiatalok beszélnek apáik nyelven, élnek szokásaikat, magyar cserkészszellemben élnek egy héti a természet ölen és amellet nem felejtik el Isten iránti kötelességüket és hálájukat sem... Kivonuláskor a pap egyenként mindannyiunkkal kezelt fogott, a hívek meleg mosollyal búcsúztak tőlünk.

Méltó befejezése volt ez egy élményekben gazdag hétnak! Az érzés, hogy nemcsak egymásnak, de egy kívülálló közönségnek is adtuk egy szikrányit magyar cserkész voltunkból, melegséget, erőt ad a további jó munkához. És biztos vagyok benne, hogy az Isten szeme mosolygott le ránk, amikor dalolva, baj nélkül hazahozott bennünket nyári táborunkból...

Teszár Józsefné csst.

New Brunswick, N.J., USA

Címdalunkon a sydneyi vízi-cserkész négyhetes kenutúrájának képei láthatók. Beszámolót és további képeket lásd a 6-7. oldalon.

ÉSZAK-AMERIKA:

Követjük a jó példát — nehézségekkel

A sydneyiek jó munkáján felbuzdulva a New York-i „Eros Gusztáv”-ok és „Bánffy Katá”-k, egy aktív cserkészszülő kapcsolatait felhasználva, elvállalták több mint 6000 manhattani telefonkönyv kihordását, a rendes kiszállító vállalat alvállalkozójaként.

Működésünk színhelye a New York-i Magyar Ház környéke, ahol majdnem minden épület többemeletes bérház. Főhadiszállás és raktárszoba a cserkészotthon, amelynek ugyan pillanatnyilag nincs padlója, de sebj: a cserkész leleményes.

Csak akkor rettentünk meg, mikor megérkezett a szállítmány: egy (irdatlan vastag) manhattani telefonkönyv súlya 5 és 1/2 font (2.5 kg). A cserkészotthonban, meg előtte a folyosón a mennyezeti tornyosul a sok könyv. A beigért szülői segítség is, kevés kivétellel, kimarad, de a fiatalok lendülete ezen is túleszi magát. Őt, amúgy is megviselt cserkészautó meg egy pótkocsi recsege-ropogva tiltakozik a szörnyű terhelés alatt, de ügyes szervezéssel, ha kevesen vagyunk is, halad a munka. Minden autóban két-két ember, akik gyorsan lerakják a könyveket a házak elé és már mennek is vissza többrét. Az utca két oldalán a fiúk és lányok csoportokba oszva szállítják fel a könyveket — liften, ha van, lépcsőn, ha nincs —, felülről kezdik, mert ott szállnak ki azok is, akik majd a lakásokba osztják szét a könyveket. Ezek gyalog jönnek majd emeletről-emeletről lefelé. Egy-egy nagy házban két csoport is dolgozik különböző emeleteken. Minden csoportnak van egy „jegyzője”, aki a leszállított könyvekről pontos lajstromot vezet.

Szó sincs róla, hogy egy nap alatt befejezzük, de aki csak tud, hét közben is segít: három héti majdnem minden este, munka vagy iskola után.

Boldogan, megkönnyebbülve szállítjuk le az utolsó könyvet is. Nemcsak pénzben (\$500.00), de tapasztalatokban is gazdagodtunk. Tudjuk mit hogyan kell legközelebb jobban csinálni. A kihordó vállalat szerint ilyen pontos és lelkiismeretes munkát senki sem végzett eddig, és kérnek, vállaljuk el ezt a munkát máskor is.

Megtesszük!

„Ballag már a vén diák, tovább, tovább...”

A régi diáknőta hangjait vitte Magyarországon ilyenkor a nyáreleji szél, ahol diákok búcsúztak az iskolától. Aki még ott járt iskolába, tudhatja is, milyen kedves emlék minden végzős diáknak a „ballagás”.

E szép szokás további megőrzése végett idén már harmadik éve, hogy Erettségi Vacsora keretében ünnepeltük meg New York és környéke magyar cserkész

közül azokat, akik akár középiskolai, akár egyetemi tanulmányaikat befejezték. A vacsora színhelye két évvel ezelőtt New York, tavaly meg Garfield volt. Idén pedig New Brunswick városára került a sor — a szülők és hozzátartozók, barátok és cserkészvezetők július 24-én ott gyűltek össze a „ballagó” diákok megünneplésére. Nyolcan voltak ünnepelték — hét (Balla Zsolt, Bodnár Réka, Hajdú-Németh Béla, Jámor Katalin, Keresztes Judit, Márkus Rosemary és Sándor Erzsébet) középiskolai, egynek (Lelkes Lívia) pedig egyetemi végzettségét ünnepeltük.

A vendéglátó newbrunswicki cserkész által készített vacsora gyorsan fogyott. Etkezés után Harkay Péter csst. (a Magyar Cserkészszövetség Társadalmi Kapcsolatok helyettes osztályvezetője) a megjelenteket köszöntötte és az Erettségi Vacsora alap gondolatát röviden ismertette. Ezután bemutatatta az est ünnepi szavainak, dr. Mihályffy Miklóst. Miklós bá meleg szavakkal üdvözölte a főasztal körül ülő fiatalokat. Mondani valóját egy találó magyar népmesével kezdte, melynek segítségével a „ballagás” szokás eredetét megmagyarázta. Utána kitért az iskolázottság értékére. Hangsúlyozta, hogy az iskolai végzettség szép eredmény, de az ember életében csak kezdet. Biztatott mindenkit arra, hogy saját tehetségéhez illeszkedjen minél jobban próbálja alkalmazni azt, amit iskolában tanult, hogy aztán ezzel minél magasabbra emelkedjék az „élet fáján”.

Miklós bá után Merényi Rita csst. (a New York körzeti megbízott) következett. Minden végzős diáknak átadta a hagyományos tarisznyát, amelyben a szokásos pogácsa meg krajcár mellett a fiúk és lányok még egy magyar könyvet is találtak. Ugyanakkor kiosztotta az ünnepelték és a megjelent közönség között a vacsora alkalmára készített kis emlékfizetkeket, melyek a „ballagó” diákok fényképét és rövid életrajzát is tartalmazták. Ezzel az est ünnepi része véget is ért. De eltartott még egy ideig még „Isten veletek!”-et mondunk egymásnak — vidám népdalolással még sokáig szórakoztunk.

Észt Világtábor

MAAILMALAAGER „KOGUJA II” — Gyűjtés, avagy magyarabbul mondva „Kalácsa Kettő” világtábor jeligen közel 800 észti cserkész és leánycserkész találkozott a New Jersey állambeli Lakewood-i cserkészparkjában július 7 és 16 között.

Az alig egymillió rokon nép külföldre szakadt fiai és leányai kitétek magukért. Kitűnő rendezés, a fenyesekkel, áfonyabokrokkal borított táborhelyen nemcsak remek építmények voltak, szauna-fürdő és elsőnapos belyegzővel ellátott postahivatal is működött, hanem az ünnepi felvonuláson cserkész fúvószenekar, illetve rezesbanda is gondoskodott a főleg USA-ból, Kanadából és Svédországból egybegyűlt résztvevők „szakszerű” meneteléséről.

Rajtuk kívül az amerikai, lengyel, lett, litván és ukrán szövetségek képviseltették magukat a záróünnepségen.

További „ole vamis” — jó munkát észti cserkésztestvéreinknek!

Kanadai események

CALGARY — A két csapat tízéves fennállását ünnepelte. Az ünnepélyen nagy számban vettek részt a vancouveri és az edmontoni csapatok tagjai is. Kihasználva az alkalmat, a vezetők körzeti gyűlést és megbeszélést tartottak.

HAMILTON — 1978. január 29-én megalakult a 105. sz. Kanadai Magyar Öregcserkész csapat hamiltoni Hunyadi Mátyás munkaközössége. Első tervük a fiilmorei leánybarakk rendbehozása!

— A 45. sz. Arva Bethlen Kata cserkészcsapat első bálja alkalmával ünnepélyesen átvette a csapatigazolási okmányát.

— A 27. sz. és 59. sz. csapatok április 9-én tartották tábortüzi estjüket.

LONDON — A cserkészcsapat először szerepelt nyilvánosan a március 15-i ünnepélyen.

MONTREAL — Idén lesz a Szent László és Szent Margit csapatok fennállásának 25 éves jubileuma.

TORONTO — A hagyományos cserkészvacsora igen sikeres volt több száz résztvevővel a Szent Erzsébet templom dísztermében.

— A 20. sz. Árpád Vezér cserkészcsapat fennállásának 25. évfordulóját egy dísznótoros vacsora keretében ünnepelte meg. A vacsora díszszónoka vitéz Szathmáry Károly volt, aki cserkésztevékenységéért az „Order of Canada” kitüntetést kapta meg az év elején.

— Az 1978-as Helikon Bál díszvendége Bodnár Gábor volt. A bálon többek között megjelent Kanada volt miniszterelnöke, John Diefenbaker.

— A cserkészbál 1978. április 15-én volt a torontói Magyar Kulturközpontban.

— Most kapta meg egyéves működési engedélyt a Mátyás Király cserkészcsapat.

— Az 55. sz. Bethlen Gábor csapatnál 8 cserkész és 10 kiscserkész tett fogadalmat, ill. ígéretet egy tábortüzi est alkalmával.

Udvarhelyszék-szentléleki dr. Thököly Imre MSc., PhD., O.Sz.L., O.C.M. és neje, született Török Erzsébet örömmel tudatják, hogy leányuk, **Thököly Ildikó** cserkésztesti házasságot kötött **dr. Faragó György** M.B., B.Ch., B.A.O. (Belfast), F.R.C.S. (Edinburgh), F.R.C.S. (Canada) orvossal, Nt. Faragó György és neje, született Jakab Sára fiával. A szertartást 1978. augusztus 19-én Torontóban, a First Hungarian Presbyterian Church-ben tartották.

EURÓPA:

Esseni ünnepek

Napsugaras vasárnap délután. Az esseni egyházközség hívei már jóval 17 óra előtt gyülekeznek a Szent Mihály templomnál. Beharangoznak a szentmise. Ünnepi zászlók alatt oltárhoz vonulnak a leendő cserkészlányok. Mártír Hercegprímásunkért ajánlja fel a szentmisét Mikó atya. Őde leányhangok énekelnek egyházi énekeket. A szentmise befejezése után az avatandó cserkészek — hasonlóan a bevonuláshoz — énekelve „Áldásoddal megyünk”, a meghatódott szü-

Első tánclépések az új cserkészcsapatnál.

lők, barátok sorfala között elhagyják a templomot. A jelenlevőkkel együtt átvonulnak a gimnázium dísztermébe.

Kezdetét veszi a hármas ünnepség. Hercegprímásunkra emlékezünk, anyáknapiját ünnepelünk és cserkészeket avatnak. Mindhárom ünnepség külön-külön és egészében is felemelő, kedves és megható volt. Elismerés illeti a cserkészvezetőket, Rottár Viktort és feleségét, akik időt, fáradságot és anyagiakat áldoztak azért, hogy Essenben megalakuljon a Cserkész Szövetség egy új hajtása és valóra váltsák Mindszenty hercegprímásunk szavát: „Isten titeket magyaroknak teremtet, s ezt a teremtető rendelkezést sohasem szabad elfelejteni!”.

Adja Isten, hogy így is legyen!

— PyCy —

EGYESÜLT ÁLLAMOK

Népművészeti kiállítás a RUTGERS egyetemen

A NEW YORK TIMES július 9-i, vasárnapi számában féldolgalas tudósításban számol be a new brunswicki (N.J., U.S.A.) RUTGERS egyetem múzeumában rendezett magyar népművészeti kiállításról.

A kiállítás anyagát a new brunswicki magyar cserkészek bocsájtották a múzeum rendelkezésére. A New York Times tudósítóját a múzeum amerikai kurátora hívta meg és vezette végig a kiállításon.

Számunkra ez a kiállítás elsősorban azért nagy jelentőségű, mert egy amerikai egyetem múzeumában rendezett kiállítás anyagát magyar cserkészek szolgáltatták. A RUTGERS egyetem vezetősége a new brunswicki magyar cserkészek munkáját ezzel a meghívással megbecsülte.

Am azért is nagy jelentőségű a New York Times beszámolója, mert a legtöbb egyetemi vagy más múzeum — írja a New York Times tudósítója — „nagy” kiállításokba fekteti minden energiáját és nem szentel

— Folytatás a 11. oldalon.

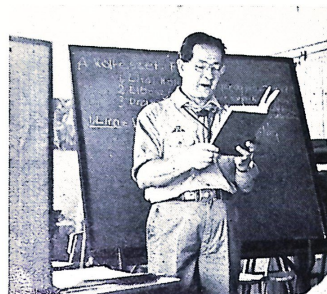
DÉL-AMERIKA:

Korvina Tábor az argentínai Platánoson

Az 1978 februárjában megtartott Korvina Tábor körlevélből:

„Táborunk hármas célkitűzése: jobban meg akarjuk ismerni a magyar műveltség nagy értékeit; élmény keresünk irodalmi és művészeti alkotásokkal való részletes foglalkozás által; ki akarjuk kutatni e művek mondanivalóját a külföldön élő magyar, a nevelő, az ember számára.

A táborban irodalmunk, zenénk, képzőművészetünk néhány nagy alkotását ismertettük. Gondosan megválasztott művekkel akarunk foglalkozni ahelyett, hogy átfogó, de a felületen elsikló műtörténeti áttekintést nyújtunk.

Vers elemzés.

A napi foglalkozásokban többek között a következő témák szerepelnek: megbeszéljük az előkészületként előválasztott regényeket; verseket elemzünk; előadások és megbeszéljük „Az ember tragédiáját”; magyar operákat és más zeneműveket hallgatunk meg és elemzünk; néhány festő és szobrász műveit, építészeti műemlékeinket tanulmányozzuk. Mindezeknél párhuzamokat vonunk az európai szellemi áramlatokkal, amelyeknek részei. Listánkon szerepelnek többek kö-

Az elmaradhatatlan virág osztás.

zött Ady, Babits, Illyés és mai erdélyi költők; Erkel, Liszt, Bartók; Munkácsy, Mednyánszky, Stróbl egyes művei.

A tábor „Korvina-tábor” névre kereszteltük. Mátyás király személye méltóképpen jelképezi a művészet kincséibe való elmélyülést, a sokoldalú érdeklődést, a magyar szellemi élet összekapcsolódását az európai műveltség áramlataival.”

Zászlófelvonás.

Buenos Airesből jelentik:

● „Tegnap délután (1978. május 1-én) jöttünk meg egy remekül sikerült háromnapos túráról, ahol két cserkész tett fogadalmat egy ragyogóan megható szertartás keretében, mely keveréke a hivatalos és régi Regnum szertartásnak:

Este, félkörben a megrakott tüzzel szemben áll a csapat. Észak (Felvidék), dél (Délvidék), kelet (Erdély) és nyugat (Burgenland) népei bejönnek fátylakkal és meggyújtják a Nagy Magyar Tüzet. Ennek szimbolikus jelentőségét méltatja a parancsnok. Engedélykérés, ima, cserkészszövevények, fogadalom, nyakkendő átadás és kézfogás. Utána mindnyájan fogadalmat újtottunk. Befejezésül, miután a Himnusz alatt kivonult a zászló, rövid tábortüzzel zártuk az estét. Kevés vendégünk volt, de mind meghatódtak.”

● A Kinizsi — Szent László fociverseny a jóslások ellenére a Kinizsi 2-1 arányú győzelmével végződött. — A Zrínyi Kör szombatoként magyar oktatást tart. — Jelenleg három óvoda működik cserkész vezetés alatt, tehát van bőven cserkész utánpótlás. — Szeptemberben dívatbemutatót rendeznek az Emese leány cserkészcsapat mamái a testület anyagi helyzetének javítása érdekében. — Szépen folyik az örsvezető továbbképzés a csapatoknál. — Mindegyik csapatnak volt már egy-egy komolyabb kirándulása. — A közelmúltban megtartott argentínai ekológiai nemzeti nagy cserkész-tábor adminisztrációját négy magyar cserkészvezető — Dini, Trix, Mókus és Mónika — vezette óriási sikerrel. — Augusztusban lesznek a magyarságtudományi vizsgák, irodalom- és földrajzból.

KALANDOS KENÚTÚRA AUSZTRÁLIÁBAN A DARLING FOLYÓN

KÉPES BESZÁMOLÓ A SYDNEYI MAGYAR CSERKÉSZEK NÉGYHEYES JANUÁRI VÍZIÚTJÁRÓL

A kiérdemelt déli pihenő... Ebéd és fürdés az évszázados gumifák árnyékában.

Táborhely a folyóparton... Sátor sem kellett verni. A csillagos égbolt volt takarójuk.

Ebből a vadmalacból készült a ropogósra sült újéni malacpecsenye.

A békeidők magyar cserkészetének egyik legkalandosabb eseménye a híres vági tutajút volt, melynek pusztá felemlítése minden cserkész szívet megdobbanított.

Ki gondolta volna akkoriban, hogy közel ötven évvel később, magyar cserkészek Ausztráliában, talán még ennél is merészebb vállalkozásra szánják magukat és e távoli földrész leghosszabb, s legkevésbé ismert folyóján, a Darlingon, csurogtak le saját készítésű kenűikon.

A sydneyi magyar cserkészek 18 főből álló vízicserkész rajának tagjai (fiúk, lányok és vezetők) több mint 3000 kilométert utaztak és ebből 1000 kilométer a Darling folyó vadregényes tájain töltöttek.

Charles Stuart 1828-ban fedezte fel e folyót és nevezte el az akkori New South Wales-i kormányzóról Darling-nak.

A folyó Bourke és Wilcannia közötti szakasza nem sokat változott az elmúlt 150 év folyamán. Medrét évszázados gumifaerdők sűrű övezete kíséri. A bilabong-ok (holtágak) vidéke hemzseg a vadtól: kengurú, emú, vaddisznó és vadkecske csordák legelnek viszonylag háborítatlanul, — csak a rókák és dingók leselkednek rájuk árgus szemekkel.

A fákon színes papagályok rajzanak, óriási zajt keltve.

A folyóban töménytelen sok a hal. A vízben és a partokon gémek, pelikánok és vadkacsa élnek százaznak. Óriás gyíkok és kígyók is akadnak közöttük. (A magukkal vitt kutyák azonban kitűnő segítség nyújtottak a veszély kikerülésére.)

Ilyen österületen haladtak keresztül napi 35-40 kilométert evezve lelkes vízicserkészeink. Összesen

Halban nincs hiány... Halászlé lesz vacsorára.

1000 kilométert tettek meg a világ talán leglassabban folyó folyamán, melynek esése alig éri el átlag az öt centimétert kilométerenként.

Erzékeltetől megemlítjük, hogy Nagymagyarország két legtávolabbi pontja: Károlyváros a Máramarosi havasokban és Fiume az Adriai tenger partján, egymástól pont olyan távolságra esett, mint amennyit vízicserkészeink négyheti kemény munkával leveztek. Minden baj nélkül keresztül jutottak vagy egy tucat vízfogón, bukó- ill. csordító gáton és veszélyes zúgón.

Elelmük nagy részét a természet nyújtotta. Egyes-ségtől függött, hogy mit vacsoráztak. Friss húst a környék vadjai, halat a folyó nyújtott élelmes cserkészeinknek. A szilveszteri menü például a következő volt: folyami kagyló sült és főve mártással, ropogósra sült újéni malac, székelykáposzta (vaddisznó húsából), kirántott hús (vadkecske húsából), különféle kóritések és saláták. De máskor sem volt rosszabb a koszt: halászlé, szilvaszombóc, egybesült kecske, ill. disznócomb, malac, ill. gida pörkölt, kirántott ponty, lekváros palacsinta voltak a kedvenc ételek. Még kenyert is sütöttek. Ugy éltek, mint ősünk, a halászó, vadászó magyar törzsek.

Esténként pedig a Dél Kereszte alatt, a tábornút körül, régi népdalaink csendültek fel. Izeltől a legnépszerűbb:

En vagyok a révész legény, én járok a víz tetején,
En fogom az aranyhalat világoskék kötőm alatt.
Könnyű a víz, könnyű a halat fogni, de nehéz azt tisztogatni.
Könnyű a vízetől találni, de nehéz tőle elválni.

Igy jártak vízicserkészeink is. Alig tudtak a Darling-tól elválni. Szomorúan hagyták el, s amíg élnek megdobogtatja szívüket a ráemlékezés. —s—

Csendes vizen halad keresztül az alaposan előkészített kenű és személyzete.

Veszélyes vizeken... Majdnem k'lukadt a kenű alja a zátonyon.

Akadály a vizen... Villámsújtotta óriásfa borult a folyóra.

A vízduzzasztó gátat szárazföldön kell megkerülni, ami nem könnyű feladat.

11. REGŐS TÁBOR AUSZTRÁLIÁBAN

Ausztrália három legnépesebb államából (Victoria, New South Wales és South Australia) mintegy ötven regős-cserkész, vezető és előadó gyűlt egybe szeptember elején, hogy résztvegyen az immár tizenegyedik kerületi regős táboron. Idén a képzelet szárnyán a mezőesi Szék nagyközségbe vezettünk útunk.

Híressé vált ez a helyiség lakóival együtt az utóbbi években: talán az egyetlen olyan magyar hely a világon, ahol hetköznap is ősi népviseletben járnak az emberek. Szívesen ragaszkodnak hagyományaikhoz.

Közel ötven éve idegen országhoz tartozik ez a falu. De csak a terület! Mert minden kísérlet ellenére, az ott élő emberek megmaradtak magyarnak! Nyelvben, gondolkodásban, szokásaikban, szívben és lélekben.

A tábor a Melbourne melletti Bacchus Marsh közelében fekvő Steiglitzben tartottuk, mely külsejében talán hasonlít is az erdélyi Mezőség-széli Szék község vidékéhez lévén ez is dímbs-dombos, hegyes vidék, mely még nem is olyan régen aranybánya hely volt, aminek igen sok emléket őriz ma is.

A tábor anyagát a két Cserhalmi testvér, Ottó és Sándor, valamint Lavotha Anna (Ottó felesége) gyűjtötte személyesen, amikor tavaly és azt megelőzően Erdélyben jártak. Ők voltak a tábor előadói is. Személyes élményeiket, tapasztalataikat adták át, s ezért egyike volt a legszínesebb és legtanulságosabb regős táborainknak, amit valaha is rendeztünk.

A tábor parancsnoka a ker. regős előadója, Pálos István és férje, Pista bá, idén is elkészítették a falukutatás helyének, községének történetét, szokásait és viseletét könyvalakban, amelyet a M.Cs.Sz. a világ minden táján lévő cserkészcsapatának megküld, hogy ennek alapján bonyolíthassák le regős táborait.

A túlóralon látható képek ékes bizonyítékul szolgálnak arra nézve, hogy szép és nívós regős munka folyt, melyhez az eddig felsoroltakon kívül még Hevesi Nagy Tibor ker. parancsnok és Kardos Béla közreműködése is hozzásegített.

A vendéglátó melbournei cserkészek gondoskodása, a finom juhtúrós és sajtos puliszka, mind hozzájárult a kellemő hangulat megteremtéséhez.

Az alábbiakban rövid ismertetőt adunk a tanult anyagból:

Erdélyben a Mezőség jellegzetes magyar lakta helyisége Szamosújvár közelében Szék, amely a külvilágtól kissé elzárva — a Zala megyei Göcsejhez hasonlóan — a leghűbben tartotta meg e vidék ősi viseletét, hangszeres zenéjét és táncát.

„Szék város nagyközség” — amint lakói ma is nevezgetik — hatalmas határú, mindenféle iparral és vásártartással is rendelkező, több ezer lakosú falu, sóbánya hely, s mint ilyen, a XIII. századtól kezdve városi rangot is kap. Átlag 20-30 sóvági dolgozott itt, akik fizetésükbe kék posztót is kaptak. Sokan foglalkoztak a kőszállításával is a földművelés mellett. A város katonákat is tartott, s a századok folyamán sok kármester költözött ide és olvadt be.

A szabadságukat féltő székiek minden népi megmozdulásban résztvettek a történelem folyamán, közmíveltségük fejlesztésén a reformáció korában létesült iskolák századok óta munkálkodnak.

A SZÉKI VISELET RÖVID LEÍRÁSA

Férfiak —

A férfiak rövid derekú inge visszahajtott gallérral és keskeny kézelővel készül, amelyhez a fiatalok piros, az öregek fekete nyakkendővel viselnek.

A nyári bögatya 4-5 szélből készül, négyszögletes fenékkal, alul rojtosan.

A gatyára elé kötött surc régen piros székely szötes volt (alján 3 zöld csíkkal), újabban apró babos piros kartonból készült zöld pántlikával.

Hűvös időben szürke posztóból készült harisnyát hordanak, valamint ujjas friskót, télen pedig kék posztó ujjast öltenek.

Hordtak (csizmakímélés miatt) bocskort és oldalt fűzős papucsot, — de ma már egyedüli lábbeli a csizma.

A férfiak vállukra ünnepélyes alkalmakkor fekete szokmányt vetettek, — de ma már nem készítik ezeket.

Nők —

A nők viselete a rövid derekú ing (férfi szabással) gallér nélkül, mely kivágású nyakkal.

A pendely 5-8-12 varrással (aszerint, hogy mikor veszik fel: hetköznap 5, nagy ünnepen 12), a fillentyűs női lajbi bársony szegéssel, összevarrásknál fekete zsinorral, piros gombokkal, az alján fillentyűkkel.

A női ujjas alul, elől, a gallérral és a kézelőknél szegve van.

Az ingre fekete szőr zsalikeszkenőt vezetnek, szélén piros, az idősebbeknél zöldes vagy lilás virágdíszű himzés van.

A nők csizmában járnak, magas sarokú, afölött gépvarrású tulipánózással. 40 éves korig (illetve amíg csak 2 gyereke van) a női csizmát csikorgóval is ellátják.

A lányok hajukat egy ágba fonják, az asszonyok két ágba és felrakják egy csont hajtűre: kontyba.

Fejükön a nők keszkenyőt (fekete karton, delin, kasmir) hordanak, leányoknál piros-fehér-zöld, asszonyoknál zöld-kék-lila körbenfutó virágdíszsel. A nyakukat faragott gyöngy ékesíti, a templomba a menyecs-kék főkötőt hordanak és erre kerül a fekete keszkenő.

Az elmúlt századokban a székiek azonos lényegű volt a többi mezőség-széli sóbányahely: Torda, Désakna, Kolozs lakosságának összetétele is. Sajnos, Kolozsvár közelsége révén, az első világháborút követően, teljesen feladták régi viseletüket és átvették a városi divatot.

Szék azonban nemcsak megőrizte hagyományos viseletét, de az új gyári anyagokhoz, ipari készítményekhez alkalmazkodva, annak továbbfejlesztésére is képes, akárcsak Kalocsa.

A mezőesi magyarokat igen későn, csak az utóbbi 30-40 évben, főleg zenei és táncéletükre figyelve, fedezte fel a néprajztudomány.

Testi teljesítmény próbák

A cserkész csapatmunkája alatt, korának megfelelően a testi teljesítmény alpróbatákat végzi el a többi alpróbával együtt.

A TABORVERŐ próba „Vasgyűrű” alpróbáján megtanulja és játssza az őrsi és vasgyűrű játékokat, ízelítőt kap a futásból, cserkészmenetből, fára- és hegy-mászásból, kódolásból.

A HONKERESŐ próba „Bujdosó” alpróbája az egyéni akadályversennyel és a kerékpározással, úszással foglalkozik, míg a „Toldi” alpróba — amely a HONFOGLALÓ próba egyik része — a 24 órás portyával, mozgótáborral és a reggeli tornával ismerteti meg cserkészünket.

A 14 éves kor az, amikor cserkészünkkel ki kell tüzelnünk testi teljesítményeket, amelyeket a különböző „különpróbák” elvégzésével érhetünk el. Ebben a korban szükséges a cserkészvezető irányítása és állandó érdeklődése.

50 éves cserkészvezetői és több, mint 25 éves testnevelési tanári múltam alatt tapasztaltam, hogy a fiatal cserkész a testi teljesítmény próba követelményeit azért végzi el, mert kap érte valamit (ahogy a versenyző is az éremért fut, vagy dob), — s ha elvégezte a követelményeket, akkor kapja is meg a „különpróba jelvényét”. Ezért kell a cserkészvezetőnek, rajparancsnoknak tanulmányozni és tudni a különféle testi teljesítmény különpróbák követelményeit, hogy a cserkészei iskolai, valamint csapatjuk munkájának keretében sok-sok különpróba követelményt, „részleteiben” is elvégezhesenek...

Amint a CSERKÉSKÖNYV III. anyagát ismer-tjük cserkészeinkkel:

- a. hívunk meg egy cserkészszülő orvost, vagy orvos-tanhallgató öregcserkészt, aki az „emberi test szer-kezetét” ismertesse;
- b. kezdjük ismertetni és gyakoroltatni valamelyik „edző erősítő rendszert” (kanadai, amerikai, angol, ausztrál könyvekből), a napi 10-15 perces reggeli edzést, gyakorlást;
- c. ha a cserkész iskolájában nincsen iskolai sport edzés (kosár- vagy röplabda, futbalcsapat), javasoljuk a cserkészeknek, hogy egy sportegyesületben vegyen részt (egy téli és egy nyári sportágban), vagy ala-kítsunk meg a csapatban belül egy (kosár- vagy röplabda) csapatot;
- d. iktassuk be a cserkész foglalkozás keretébe az úszást, életmentést;
- e. ha van rá alkalom, építsünk csónakokat (kajakokat, kenúkat), — ha van valakinek súlyedző fel-szerelése, kölcsönözzük és használtassuk a cserkészekkel felügyelet mellett;
- f. rendezzünk egy folytatódó versenyt az őrök kö-zött, melyik éri el az alábbi eredményeket **minél előbb**:

1. hanyattfekvésből „gyors felülés” 32-szer a leggyorsabb idő alatt;
2. álló távolugrás, legalább 1 és fél méterre;
3. 50 méteres síkfutás, legalább 8.7 mp alatt;
4. 300 méteres síkfutás, legalább 71 mp alatt.

A fenti előkészületek után sorra veszem a testi teljesítmény különpróbákat (lásd: Különpróbák Köny-ve).

2. ATLETA (5. oldal).

A különböző éves cserkészeknek futás, ugrás, do-básból pontokat kell szerezni.

10. ÉLETMENTŐ.

Vízből, égő házból, beszakadt jégből kell tudni a mentési módokat, de **előzőleg meg kell szerezni az ÚSZÓ és ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ** próbákat.

19. HULLÁMJÁRÓ.

Be kell mutatni a tudását a hullámokon, — tagja kell legyen egy tengerparti életmentő járőrnek, meg kell szerezni az ÉLETMENTŐ és ÚSZÓ próbákat.

25. KERÉKPÁROS.

Egy 16 km-es kerékpárutat kell megtenni, ismer-ni kell a javítást, karbantartást, közlekedési szabályo-kat, üzenet közvetítés módjait.

10. LOVAS.

Lovas szakismereteket követel egy 30 km-es út-tal fél nap alatt, térképhasználattal.

33. MESTERKÜZDŐ.

Vívásban, birkózásban, boxolásban, judo s karate tudásban való jártasságot kell bemutatni, — mint egy klubnak a tagja, — verseny részvételével egybeköt-ve.

41. SPORTOLÓ.

Elméleti s gyakorlati sport-tudást követel, 1-1 sport üzését télen s nyáron.

44. SZIKLAMASZÓ.

Ez előtt a HEGYMASZÓ (18.) próbát kellett le-tenni, — mindkettőnél NAPLÓT kell vezetni a meg-tett teljesítményekről, — ismerni kell a felszerelést, — 5 mászást (illetve 25 négyzetkilométer bejárását) kell igazolni.

48. TÁVGYALOGLÓ.

49. TEREPJÁRÓ.

Portyázásokon túli szaktudást követel, NAPLO-val igazolt teljesítményekkel szárazon és vizen.

55. ÚSZÓ.

Az összes úszás-módok bemutatása 100-100 m-en, 1 km úszása (lassan), — úszás ruhától, — külön-böző vízbeugrások, — úszás tanítás.

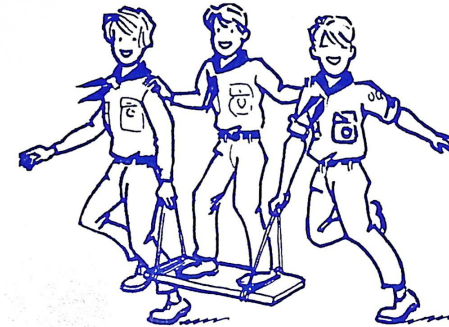
65. VIZIJÁRTASSÁG.

Csónakkal való vízenjárás szaktudásának bemuta-tása, — csónaképítés, — horgászás, — rendszeres ví-zisport üzés.

Minden csapatban vannak cserkészek, akik a fenti sportágakat űzik, sportegyesületek tagjai, vagy az is-kolai sportversenyeken szerepelnek, — teljesítményei-ket a rajparancsnok, a cserkészvezető feljegyzi, — a különpróbák követelményeinél ezen eredményeket fel-használhatja. Az iskolák testnevelési tanárainak iga-zolásait fogadjuk el.

TESTI TELJESÍTMÉNY JÁTÉKOK

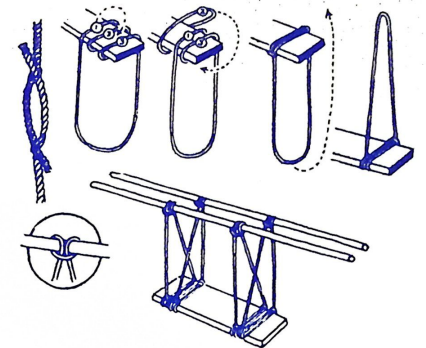
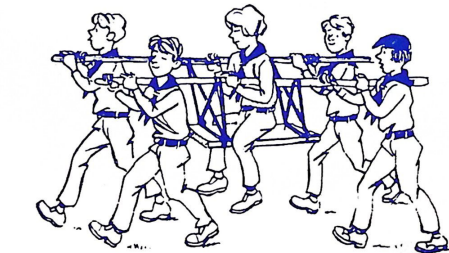
Minden őrς készíten egy „vízenjáró léce” (surf-board), ahol a tartó köteleket hagyjuk olyan hosszúra, hogy a deszkalap ne érintse a földet.

Bevezető játszhatunk az őrςök között, de a havon-felül is játszhatjuk. Ekkor kirakunk üres konzerv-dobozokat, vagy talpas, álló zászlókat, amikor is az őrs (a cserkész) a kirakott „szlalom” pályán végig-rohog (bússzszik). Kirakhatunk egymásra konzervdobo-zokat, üres ládákat is akadályként, amelyeken a két segítő átmeneli a „sielőt”.

Az egész őrς résztvehet a „függővasút” játékban. — ahol 4 cserkész „cipeli” az ötödiket, — játszhatjuk ugyanúgy a stafétát az őrςök között, mint a „siléccel”.

A függővasút elkészítését, — csomózását az aláb-bi ábrák mutatják.

Népművészeti kiállítás a RUTGERS egyetemen

— folytatás a 4. oldalról.

elég figyelmet a „kis” témáknak, vagy személyeknek. Pedig ezek a „kis” témák sokszor igen fontos szerepet játszanak történelmi vagy társadalmi szempontból. A RUTGERS egyetem kiállítása ilyen ritkán látható „kis” témával ismerteti meg bennünket: a magyar népművészettel.

A kiállítás az 1870-es évektől kezdve Észak- és Dél-Magyarország, valamint Erdély — Magyarország népművészetben három leggazdagabb vidékének — fafaragását, népviseletét, cserépedényeit és házi szőttés művészetét mutatja be eredeti népművészeti tárgyakkal, érdekes, izléses elrendezésben.

A New York Times tudósítójának különösen tet-szettek a cserépedények, külön megemlítve egy 1880-ból származó Tótszentmártonban készült vizeskancsót, mely egyszerű formájában és kivitelében mégis érdekes és művészi hatást kelt. Szekszárd vidékéről származó korsók és kancsók nagy képzelőtehetségről tesznek tanúbizonyságot kiemelkedő színösszeállításukkal, vi-rágos mintáikkal.

A tudósító elragadtatással írja le a különböző hímzett párnákat és ágy, valamint fali takarókat. 100 évvel ezelőtt Erdélyből származó szőttés ágtyakaró ké-szítője hosszú időn keresztül kellett dolgozzon rajta, míg a mértani pontosságú csodálatos formáit szerető kézzel pompás egységbe foglalta. Egy 1880-as évekből származó faragott fa ivópohár egyike a rendkívüli pél-dányoknak. 1870-ből származó női báránybőr köd-mönke még mindig nagyon jó állapotban volt.

A kiállítási tárgyak részben a new brunswicki és környékbeli magyar családok otthonából származnak, részben magyarországi látogatók hozták magukkal ajándékképpen.

A tudósító végül megállapítja, hogy ez a kiállítás az első az egyetem történetében, amikor nemzetiségi csoport népművészeti kiállítást rendez. Ez nemcsak a népművészet sikere, hanem a new brunswicki magyar cserkészek, velük együtt a város magyar származású közössége és az egyetem együttműködésének fényes bi-zonyítéka.

CSERKÉSZBOLT

P.O. Box 85, Garfield, N.J. 07026 U.S.A.

Magyar Cserkészszövetség Szabályai	\$.50
Vezetőképzés Szabályai	.50
Cserkészkönyv I.	3.00
Cserkészkönyv II.	3.00
Cserkészkönyv III.	3.00
Cserkészkönyv I-III. kötve	9.00
Leánycserkészkönyv	3.00
Kiscserkészek könyve I. (nyomás alatt)	
Kiscserkészek könyve II.	3.00
Kiscserkész vezetők kézikönyve	3.00
Őrsvezetői velemjáró	2.00
Őrsvezetők tanácsadója	2.00
„Kalocsa” (segédlet regőstáborok anyagához)	3.00
„Ormánság”	3.00
„Sárköz”	3.00
„Palóc”	3.00
Különpróbák	2.00
Játékos és tábortüzi könyv	3.00
Fogadalomtétel „EMLEKLAP”	.25
MAGYAR TANKÖNYVEK:	
Kis Magyarok Első könyve	5.00
Kis Magyarok Második könyve	5.00
Tóth Veremund: Vázlatos magyar történelem	2.00
Balla Péter: A magyar népdal kis könyve	4.00
Volly István: Magyar karácsonyok	4.00

Magyar Cserkész

HUNGARIAN SCOUT

A Hungarian youth magazine, published by the Hungarian Boy Scout Association, Inc., a non-profit organization.

Subscription: \$4.00 yearly.

Address: Magyar Cserkész, P.O. Box 68, Garfield, New Jersey 07026.

Editor-in-Chief: Charles de Rauch.

Printed by New Life Printery, 54 Renwick Street, Marrickville, N.S.W., 2204, Australia.

SZERKESZTŐSÉG

54 Renwick St., Marrickville, N.S.W., 2204, Ausztrália
Telefon: (03) 55-6184.

KIADÓHIVATAL

P.O. Box 68, Garfield, N.J. 07026, U.S.A.

KÜLFÖLDI KÉPVISELŐK

Ausztrália:

Goór György, 26 Loftus St., Pennant Hills, NSW, 2120.

Európa:

Padányi Erzsébet, Brüsselgasse 36/2/19 1160 Wien 16, Austria.

Kanada:

Jámbor Lajos, 3A LeLand Ave., Toronto, Ont. M8Z 2X4.

Argentína:

Linguistné Demkó Andrea, Rawson 40-P.B. "E", Bs. As.

Brazília:

Piller Gedeonné, Rua das Carpas 58, Sao Paulo, 04648.

Venezuela:

Györi István, c/o Creole Petroleum, Aptdo 889, Caracas.

HUNGARIAN BOY SCOUT ASSOCIATION

P.O. Box 68
Garfield, New Jersey 07026

Return Postage Guaranteed

Non-profit Org.
U.S. Postage
PAID
Garfield, N.J.
Permit No. 204

Mr. István SZAPPANOS
37921 Clark Ct.
WILLOUGHBY, Ohio 44094

PRINTED MATTER

Address Correction Requested